

Demeter Ivanovič Mendeljejev.

(Spisal I. P.)

I.

Demeter Ivanovič Mendeljejev je znan kot jako učen kemik ne le v Rusiji, temveč tudi v zahodno-evropskem omikanem svetu. On je kemijo postavil na neko modroslovno podlago in tako jako povzdignil njeno znanstveno vrednost.

Njegovi nauki, katere je priobčil v knjigi „Osnovi Himiji“, iznenadili so učeni svet. On je prvi pokazal, da je zveza med atomskimi težami, kemijsko sestavo in pa drugimi svojstvi raznih tvarin.

Ta znameniti mož se je rodil dne 8. svečana l. 1838. v Tobolsku iz Ivana Pavloviča in Marije Dimitrijeve Mendeljeve in je bil po številu 17. otrok.

Ded Demetra Ivanoviča, o. Pavel, je bil pravoslavni duhovnik

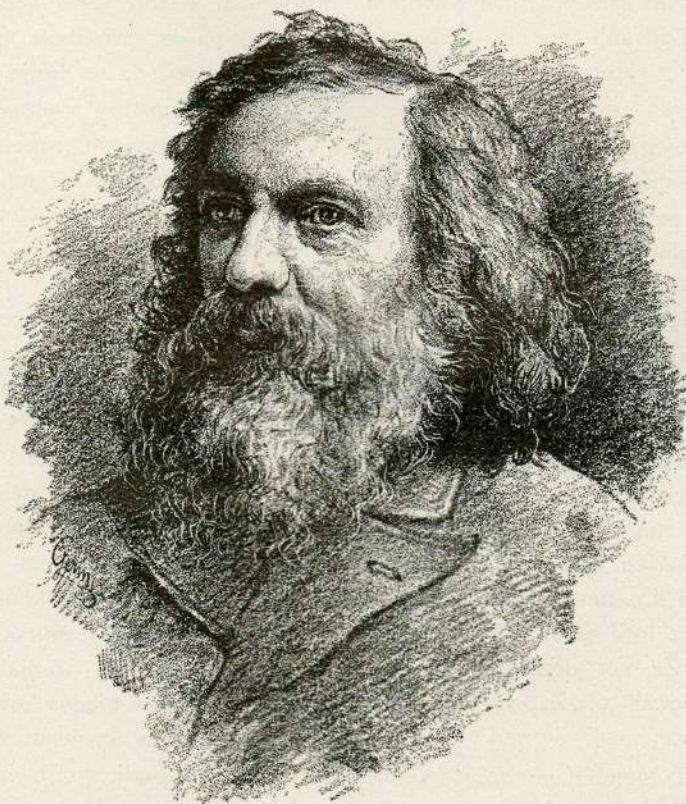
v Mlevi, neznatnem selu tvrške gubernije, in je znan kot učitelj znamenitega grofa Arakčejeva, katerega je poučeval v branju, pisanju in računstvu. O. Pavel je imel tri sinove: Timoteja, Vasilija in Ivana, očeta našega učenjaka, kateri so se vsi izobrazili v semenišču. Po tedanjih običajih so si morali vsi, ki so vstopili v semenišče, premeniti svoj priimek. Ivan Pavlovič si

je izbral priimek Mendeljejev, katerega je zapustil svojim otrokom.

Dovršivši semenišče, odšel je I. P. Mendeljejev v Petrograd, da vstopi tam v novoosnovani pedagogijski zavod. Ker ni imel tukaj nobenega znanca, obrnil se je po nasvetu svojega očeta na grofa Arakčejeva, kateri bi mu

bil lahko pomagal. Mogočni in vplivni grof mu je pa dal samo dva srebrna rublja, drugega ni prav nič storil za sina svojega starega učitelja.

Ko je prebil določeni čas v pedagogijskem zavodu in dobro dovršil učenje, dobil je I. P. Mendeljejev mesto učitelja ruskega slovstva in latinščine na gimnaziji v Tobolsku. Kmalu se je oženil z Marijo Korniljevo. Rodbina Korniljevih je bila nekdanj bogata, imela je veliko posestva,

D. I. Mendeljejev. (Narisal Jos. Germ.)

steklarno in papirnico, toda je obubožala zaradi požara, ki je bil uničil vse mesto.

Iz Tobolska so okoli l. 1820. I. P. Mendeljejeva prestavili v Tambov za ravnatelja tamošnji gimnaziji, čez pet let pa v Saratov, naposled pa zopet v Tobolsk na njegovo lastno prošnjo. V Tobolsku je ostal do svoje smrti in poleg svoje službe še vodil steklarno sorodnikov svoje